

Kulttuuri

JULKAISUTOIMINTA

Rocklehti Sue lopettaa ilmestymisensä

Kaksikymmentä vuotta ilmes-
tynyt rockmusiikkilehti Sue
lopettaa toimintansa. Lehden
kustantaja Suezine Oy kertoo
tiedotteessaan, että syyt ovat
yleinen talouden alavire sekä
printtimedian vaikeudet.
Sue perustettiin vuonna 1994
Auran panimo -yhdistyksen jul-
kaisuksi. Vuosituhannen tait-

teessa se muutettiin ilmaisja-
kelulehdeksi.
Sue ilmestyi kaksitoista ker-
taa vuodessa. Sen painosmäärä
oli parhaimmillaan 60 000 ja si-
tä jaettiin yli 80 paikkakunnal-
la. Lehden teettämän lukijatut-
kimuksen mukaan sillä oli yli
115 000 lukijaa. Viimeinen nu-
mero julkaistiin tänä syksynä.

JOENSUUN KAUPUNGINTEATTERI

Orkesteri ja Me Rosvolat kevätohjelmistoon

Joensuun kaupunginteatterin
kevään ensimmäinen ensi-ilta
on helmikuun loppupuolella
nähtävä **Okko Leon** kirjoitta-
ma tragikoominen kuvan *Or-
kesteri*-näytelmä, jonka ohjaa
teatterinjohtaja **Vihtori Rämä**.
Tarinassa parhaat vuotensa näh-
nyt bändi odottaa soittovuoro-
aan takahuoneessa.
Huhtikuun lopulla ohjelmis-
toon tulee teatterin kevään suu-

rin satsaus, **Siri Kolum** Finlandia
Junior -palkittuun *Me Rosvolat*
-romaanin perustuva saman-
niminen näytelmä, jonka pää-
henkilö on 10-vuotias Vilja. Oh-
jaajana vierailee **Taava Hakala**.
Pienemmille lapsille teatteri
tuottaa huhti-toukokuun vaih-
teessa vierailuesityksen, kun
Linnateatterin *Puhveli-Billin*
lännessirkus nähdään 17 kertaa
pienellä näyttämöllä. Juuri en-

nen vappua pienellä näyttämöllä
ensi-iltansa saa **Niina Miettisen**
kahdelle naisnäyttelijälle kirjoit-
tama paikallisiaiheinen kantaesi-
tys *Kuusenkaatajaiset*, joka on
kevään toinen Rämän ohjaus.
Kevään aikana yhteisötaiteilija
Merja Pennanen toteuttaa suun-
nittelemansa *Tavallista elämää*
-konseptin pohjalta esityksiä yh-
dessä hoivakodeissa asuvien ih-
misten kanssa.

Lavalle draamaa toriparkista

Dokumenttiteatteri: Journalismi ja teatteri voivat Jari Hanskan mukaan lyödä kättä.

JOENSUU
Katja Reijonen

Journalismi ei ole kriisissä,
julistaa monipuolisesti se-
kä tutkivan journalismin
että dokumenttiteatterin
saralla työskentelevä **Ja-
ri Hanska**.
– Monessa mediatalossa an-
saintalogiikka on jäänyt jäl-
keen, ei journalismi. Netteileh-
tien mainokset alihinnoiteltiin
aikanaan, ja nyt hintakuilua on
vaikea kuroa kasaan, journalis-
mista ja dokumenttiteatterista
Teatteriklubilla maanantaina
puhunut Hanska sanoo.
Klubia emännöinyt Joensuun
kaupunginteatterin ohjaaja **Aino
Kivi** toi esiin, kuinka sekä teat-
teria että journalismia vaivaavat
tällä hetkellä yhteiset ongelmat:
rahoituspuhjan rapautuminen
sekä tietynlainen tekijän omaan
sosiaaliseen kuplaan jääminen
ja mielistellevyys.
– Jonkun, nuoremman pol-
ven edustajan täytyy aina tulla
ravistelemaan vanhoja käytän-
töjä, Hanska vastasi Kiven esit-
tämään kysymyksen, kuinka
näitä vastaan voi taistella.
Jari Hanskan mielestä välillä
mediassa pyritään ainoastaan
näennäiseen tasapuolisuuteen.
– Esimerkiksi rasismi-sana
korvattiin muutama vuosi sitten
termillä maahanmuuttokriitti-
syys. Usein tästä aiheesta artik-
kelissa keskustelelee asiaa tutki-
nut professori sekä joku ainoas-
taan muttu-tuntumaan mielipi-
teensä pohjaava henkilö. Juttu
sisis tasa-arvoistaa argumentit,
jotka eivät todellakaan ole tasa-
painossa, Hanska valottaa.

Klubin aikana ilmoille heitettiin
kysymys siitä, ajaako valtame-
dia jotain tiettyä piiloagendaa.
Hanska ei tätä allekirjoittanut.
Hänen mukaansa mediamaa-
ilmaa vaivaa pikemminkin toi-
mittajien omasta sosioekonomi-
sesta asemasta juurensa juontaa-
va etääntyminen.
– Toimittajan elämänpääri vai-
kuttaa siihen, millaisia epäkoh-
tia nostetaan esille ja yleensäkin
siihen, millaisista aiheista juttuja
kirjoitetaan, Hanska perustelee.
Hanskan mukaan median

Jari Hanska puhui Aino Kiven emännöimällä Teatteri-klubilla muun muassa dokumenttiteatterista, joka yhdistäisi pienemmillä paikkakunnilla median ja teatterintekijät.

murros kaventaa osaltaan uu-
tiskynnyksen ylittäviä aiheita.
– Kun henkilöstöä on mones-
sa toimituksessa leikattu, yri-
tysten ja yhteisöjen lobbaukset
päätyvät aiempaa helpommin
lehteen.
Tällä hetkellä kipuillaan sen
kanssa, kuinka saada rahaa
laadukkaasti tehtyjen, tutkivaa
journalismia edustavien juttu-
jen tekemiseen. Yksi vaihtoeht-
to on, että tutkijat ja toimittajat
tuodaan saman pöydän ääreen
ja jokin järjestö tai yritys rahoit-
taa aiheeseen perehtymisen ja
juttujen kirjoittamisen.

Voima-lehdessä työskennel-
lyt ja sittemmin irtisanoutunut
Hanska valmistelee tällä hetkel-
lä yhdessä **Susanna Kuparisen**
kanssa eduskuntatyöhön poh-
jaavaa *Eduskunta*-trilogiaa,
jonka tekemistä muun muas-
sa Koneen säätiö on rahoitta-
nut. Hanska on ollut aiemmin
työstämässä teatterin puolelle
Helsingin kaupunginvaltuus-
ton pöytäkirjoihin perustuvan
Valtuusto-trilogiaa.
– Eduskuntatyö on hallittua
ja miltei valmista teatteria sel-
laisenaan. Sen sijaan kaupun-
ginvaltuustossa puhutaan aivan
suoraan, ja esimerkiksi poliitti-

nen ideologia paljastuu hetkes-
sä, Hanska kertoo.
Valtuusto-esitysten dialogi on
suoraan pöytäkirjoista, mutta
näyttämökuvassa on käytetty
myös fiktion keinoja. Samalla
henkilölahmoista on tehty ka-
rikaturyjiä.
– Dokumenttiteatterissa on
tärkeä tehdä katsojille selväk-
si, missä faktan ja fiktion raja
kulkee. Mitä paremmin taust-
tatyön on tehnyt ja esitys poh-
jautuu faktaan, sitä enemmän
näyttämökuvalla voi revitellä ja
kärjistää, Hanska toteaa.
Hanska näkisi, että varsinkin
pienemmillä paikkakunnilla

median edustajat ja teatterin-
tekijät voisivat työstää yhdessä
jostain aiheesta dokumenttiteat-
teria ja hakea siitä synergiaetu-
ja. Aiheiden ei myöskään aina
tarvitsisi olla poliittisia.
– Teatterin ja journalismin
yhdistämisessä saattaisi aluk-
si olla pureskelemista, mutta
aihepiirin käsittely voisi paitsi
saada uusia katsojia teatteriin,
myös poikia samasta aihepiiris-
tä useampiakin juttuja. Esimer-
kiksi dokumenttiteatteriesitys
toriparkki-hankkeesta toimisi
missä tahansa pienemmassä
kaupungissa, sillä aihe herättää
aina paljon tunteita ja hankkeen

puolesta ja vastaan ollaan aina
samoilla argumenteilla, Hans-
ka maalailee.
Hanskan mukaan tällaisessa
mallissa teatteri palaisi ikään
kuin alkulähteilleen, kansan-
sivistyksen pariin.
– Valtuusto-esityksiäkin on
usein kommentoitu, että en lue
koskaan juttuja kunnallispoliti-
kasta, mutta tämä esitys ja sen
aiheet olivat kiinnostavia. Näy-
telmät tuovat esiin muun mu-
assa sen, kuinka monet suuret
päättökset nuijitaan kiireellä
pöytään vasta muista, pienem-
mistä asioista keskusteltua, hän
sanoo.

Sisäelintä ruinaamassa

ELOKUVAT
BOBBY & PETER FARRELLY
Nuija ja tosinuija 2
Jim Carrey, Jeff Daniels

Liki kaksi tuntia *Nuijaa ja tosi-
nuijaa*. Satakymmenen minuut-
tia, 6 600 sekuntia, kallisarvois-
ta sekuntia, kaatunutta maitoa,
jota ei enää takaisin pulloon saa.
Näin eppissiin mittasuhteis-
sin on Bobby ja Peter Farrellyn
kulttikomedian virallinen kak-
kososa kasvanut. En kuitenkaan
halua yksinomaan nyyhkyttää
asian johdosta. Tieteellinen mie-
lenlaatuini yllyttää minua käyt-
tämään sekkaa empiriisen tut-
kimuksen koetinkivenä.
Kyselytutkimuksen, jos tark-
koja ollaan. Kysymyksiä on vain
yksi, vastauksia kaksi, harkitkaa
sisis visusti.
Joten: mistä taudista eloku-
van liiallinen kesto on oire? Vas-
tausvaihtoehto A: mummutti-

Lloyd ja Harry eli Jim Carrey ja Jeff Daniels nuijailevat taas.

taudista. Vastausvaihtoehto B:
elefanttitaudista.
Jos vastasitte A, on selvää, että
voitte käyttää nämä satakym-
menen minuuttia vaikka hen-
gittämiseen.
Jos vastasitte B, onniteltuni –
huumorintajunne on sen verran
huono, että teille on luvassa her-
votonta hauskuuttusta!

Siitä on siis kaksikymmen-
tä vuotta, kun Lloyd (**Jim Car-
rey**) ja Harry (**Jeff Daniels**) on
viimeksi nähty nuijailemassa ja
tosinuijailemassa. Nyt Harry on
pulassa. Hän tarvitsisi munuais-
siirännäisen, ja koska Lloyd ei
virtsatyypinsä yhteensopimat-
tomuuden vuoksi pysty omaan-
sa luovuttamaan, on puukon alle

saatava joku toinen.
Sitten käykin ilmi, että Harry-
la on lapsi, ja koska verisukulais-
ten virtsatyypit ovat yhteensop-
ivat, lähtee kaksikko matkaan
mantereen laidalta toiselle sisä-
elintä ruinaamaan.
Kaikesta huolimatta eloku-
va ylittää amerikkalaisen ny-
kykomedian järkyttävän ma-
talalla roikkuvan riman. Jos-
sakin suhteessa vieläpä varsin
turvallisesti.
Ruokoton häilyys ja pidäkkeet-
tön egoismi ovat tänä päivänä
valtavirtaa. Siksi on sitäkin yl-
lättävämpää havaita **Farrellyjen**
ymmärtävän, että Lloyd ja Har-
ry ovat, vanhaa kiertoilmausta
lainatakseen ja laventaakseni,
viattomia sieluja.
Ymmärrys on ehkä pelkkä
häivähdy, mutta yö on niin
syvä, että tulitikkukin käy si-
nä majakasta.
HANNU POUTIAINEN

Kapinan siemenistä parempi leipä

ROKUMENTTI 2014
THE RIAHI BROTHERS
Everyday Rebellion

Oranssit pingispallot vyö-
ryvät porraskuilusta kadul-
le ja päätyvät pyörimään ja
pomppimaan ohikulkijoiden
jaloiissa. Joku poimii pallon ja
lukee arabinkielisen viestin:
”Vapaus Syyriaan.”
Iranilaisten Riahiin veljes-
ten dokumenttielokuva *Eve-
ryday Rebellion* seuraa vä-
kivallattomien protestiliik-
keiden toimintaa eri puolilla
maailmaa.
Yksityiskohdista ja pienis-
tä visuaalisista havainnois-
ta Riahi siirtyvät jouhevas-
ti maailman raskautettujen
yhteisiin ongelmiin: velkaan,
asunnottomuuteen, taloudel-
lisen vapauden ja poliittisen

vaikutusvallan puutteeseen.
Taistelu käydään arkisen elä-
män ehdoista, ja omaa arke-
aanhän sitä jokainen elää.
Elokuvan visuaalinen ja
aatteellinen aines on sillä
tavoin tenhoavan optimis-
tista, että kapinamielialia

” Vapaus
Syyriaan.

viriiä kuin itsestään. Joka-
päiväinen leipä on leivottava
itse, ja mitä enemmän on
käsii vaivaamassa ja jalkoja
kapisemassa, sitä parempaa
tulee leivästäkin.
HANNU POUTIAINEN

Elokuva Rokumentissa Joensuun
Tapiossa tänään keskiviikkona kel-
lo 19.30.

HYVÄNTEKEVÄISYYS TOIMINTA

Band Aid laulaa taas, nyt ebolan vastaisen työn hyväksi

Musiikkitähtien Band Aid -hy-
vänntekeväisyysryhmä kootaan
jälleen yhteen. Asiasta ilmoitti
maanantaina hankkeen puu-
hamies **Bob Geldof**. Mukana
ovat muun muassa laulaja
Adele, U2-yhtyeen keulahah-
mo **Bono** sekä One Direction
-yhtye.
Tarkoituksena on kerätä ra-

haa ebolan vastaiseen taiste-
luun Länsi-Afrikassa. Tätä var-
ten muusikot nauhoittavat uu-
delleen Band Aid -hittisinglen
Do they know it's Christmas.
Band Aid -tempaus on aiem-
min järjestetty vuosina 1984,
1989 ja 2004. Alun perin Gel-
dof perusti sen keräämään ra-
haa Etiopian nälkäänäkeville.

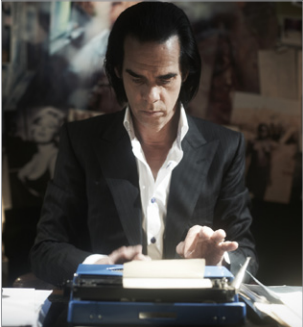
Übercool Leopold Bloom

Rokumentti 2014: Nick Cave –dokufiktio avajaiselokuvana.

**IAIN FORSYTH & JANE
POLLARD**
20,000 Days on Earth

Todettakoon se heti alkuun:
jokaisella on vain oma luu-
luolansa, ja kun alkaa raapus-
tella ajatuksiaan sen seinillä
lepattavista varjoista, on pa-
rasta todeta puhuvansa vain
oman ajukoppansa puolesta.
Nick Caven epäjumalan-
kuvaa kumartava dokufik-
tio *20,000 Days on Earth*
on nimittäin niittänyt maa-
ilmalla sellaista ihastusta
ja kunniaa, että sitä parin
kuukauden ajan maistellut
ja suussaan sen jollakin tapaa
tuhkamakuiseksi todennut
kriitikko voi arvella olevan-
sa jonkin lajin vesilintu vas-
taisella rannalla. Niin Caven
kuuntelija kuin onkin.
Dokufiktio, siis. Se tarkoit-
taa, että ohjaajat **Iain Forsyth**
ja **Jane Pollard** ovat seura-
vinaan Cavea dokumentaris-
tien tapaan, tehden samalla
selväksi, että koko juttu on
enempi tai vähempi lavastettu
ja sepitelmille avoin.

Yhden päivän aikana Cave
ehtiikin vähän joka paikkaan:
psykoterapiaan, studioon,
lounastamaan musikanttito-
verin tykö, autokyyditemään
Kylie Minoguea ja **Ray Wins-
tonea** tai heidän astraaliru-
miitaan, katsomaan *Scarfa-
cea* jalkikassun kanssa.
Suhaillessaan ympäri
Brightonia Cave tuntuikin
joltakin übercoolilta versiol-
ta **James Joycen** *Ulysses*-yh-
denpäivänromaanissa hää-
rivästä Leopold Bloomista,
myöhäiseen keski-ikään eh-
tineestä miekkosesta, jonka

Nick Cave on menevä mies.

elämän välitilinpäätös rak-
suttaa eteenpäin jokaisen aja-
tuksen myötä.
Ei! Hän sitten ole muun-
nelma nuoresta Stephen De-
daluksesta, romaanin toises-
ta keskustietoisuudesta, joka
märehtii omaa runoilijansie-
luuan niin, että päähän mei-
naa palaa reikä. Sama savu
se tässäkin nenään puskee:
leuat sen kuin sauhuavat rok-
ki-idolin jauhaessa itseään.
Ja fanit – ah, kuinka heidän
sieraimensa värjävät – ve-
si kielellä he saapuvat vas-
taanottamaan hänen armon-
sa herkkupaloja.
Siksiäpä dokumentti taitaa-
kin olla vain silmänlumet-
ta, jonka turvin Cave pääsee
jälleen kerran tekemään sen
varsinaisen taikatemppunsa:
silmiemme edessä tämä li-
hallinen olento loihitti itses-
tään elävän öylätin ja faniensa
vatsoihin päästyään muuttuu
elämä suuremmaksi vapah-
tajahahmoksi. Ja mikäs siinä,
jos sen kaiken pystyy sulat-
tamaan.
HANNU POUTIAINEN

Elokuva Rokumentissa Joensuun
Tapiossa tänään keskiviikkona kel-
lo 19.00.

Saviset kiekot, musiikilliset juuret

ALEX STEYERMARK
The 78 Project Movie

Kaikella musiikilla on juu-
rensä. Kuten eräs ystävä asian
hienosti tiivistä – ”Blues got
a baby called rock ’n’ roll”.
Nykyistä populaarimusiik-
kia on kovin hankala hah-
mottaa, ellei kelaä nauho-
ja taaksepäin ja aikamatkaa
vähäkapra 1920-luvun Yhdys-
valtoihin.
Yhdysvaltalainen musiik-
kitieteilijä ja folkloristi **Alan
Lomax** kiersi 1930-luvulla
maan eteläosia, äänittäen val-
tavan määrän maatyöläisten
ja vankien musiikkia. Pitkän
elämäntyön tuloksena on ar-
kisto, jossa on 5 000 tuntia
äänitettyä musiikkia, 120 000
metriä filmiä ja lukematon
määrä kirjallisia muistiinpa-
noja. Tuolle työlle suuri osa
nykyistä populaarimusiikki-
amme saa esittää vilpittömän
kiitosensa.
2010-luvun alkuvuosina
ohjaaja **Alex Steyermark** seu-
raa kuvaa – ja äänityryhmän-
sä kanssa Lomaxin aiemmin
viitoittamaa juurevaa tietä,
tavaten monenlaisia muusi-
koita, kuullen monenlaisia
musiikkia ja tallentaen niitä
livenä. Tallenteet tehdään yh-
dellä otolla ja yhdellä mikil-
lä – savikiekkoäänityksiksi.

Se, mitä levyille ja kuvanau-
halle tallentuu, vie meidät
musiikin taianomaisuuden
äärelle, kaikin aistein koet-
tavin tavoin.
Näiden huikeiden ääni-
tyssessoiden lisäksi meille
avautuu musiikin ja histo-
rian asiantuntijoiden haas-
tattelujen myötä kiehtovan
nostalgisen matka musiikin
tallentamisen alkuaikoihin.
Musiikkiesitysten lomassa
matkaa tehdään vaihtelevis-
sa maisemissa, jotka tarjoi-
levat niin historian huminaa
kuin modernia meteliä. Ku-
lissit vaihtuvat, mutta sävelet,
soinnut ja sanat säilyvät uusi-
na tulkintoina ja sovituksina.
Ja kun valkokankaalla tari-
noitaan kertovat 78-kerroks-
sisten gramofonilevyjen ke-
rääjät, niin mieleen tulevat
väistämättä amerikkalaisen
savikiekkofriikin ja sarjaku-
vataiteilijan **Robert Crumbin**
piirtämät tarinat siitä, kuin-
ka musiikinkerääjät kiersivät
1960- ja 70-luvuilla maaseu-
dulle metsästämisessä vintei-
le ja varastoihin unohtuneita
savikiekkoharvinaisuuksia.
Those were the days!
JUSSI VIRRTATUORI

Elokuva Rokumentissa Joensuun
Tapiossa tänään keskiviikkona kel-
lo 17.00.